

LIETUVIAI STUDENTAI TARPTAUTINĖJE PARODOJE

Vienoj iš didžiausių JAV aukštųjų mokyklų — University of Illinois, kiekvienais metais užsieniečių studentų grupės ir Zeta Phi Eta moterų korporacija rengia International Fair. Šios parodos metu išstatomos įvairių tautų reprezentacinės parodėlės, parduodamos importuotos užsienio prekės bei valgiai, ruošiamos programos, kuriose su savo tautos charakteringais šokiais bei dainomis pasirodo studentai iš visų kontinentų.

Šįmet šį tradicinę parodą buvo surengta vasario mėn. 22 dieną. Urbanos Lietuvių Studentų Draugija buvo rengėjų taip pat pakviesta dalyvauti šioje International Fair. Norint kaip galint geriau reprezentuoti Lietuvą bei lietuvių studentus buvo nutarta padaryti mūsų liaudies meno ekspozatą bei genocido parodėlę ir pademonstruoti mūsų tautinius šokius.

Dalyvauti programoje su tautiniais šokiais buvo pakviesta iš Chicago p. I. Ralienės vadovaujama Tautinių Šokių Šokėjų grupė.

Mūsų šokėjai pasirodė dviejuose programose didžiojoje University of Illinois salėje. Įvairiausia publika buvo sužavėta nepaprastai puikiai atliktais šokiais. Šokėjai susilaukė milžiniškų aploдимentų ir buvo iššaukti "biūsui". Po programos jie gavo daugybę komplimentų ir padėkų iš University of Illinois profesorų, amerikiečių ir užsieniečių studentų. Labai daug susidomėjimo šokiai sukėlė studentų iš Artimųjų Rytų tarpe, kurie niekad panašių šokių nebuvo matę. Čia gimę Amerikos lietuviai studentai su pasididžiavimu sakė: "Iš mes esam lietuviai". Parodos rengėjai yra gavę laišku su prašymais surengti universiteto auditorijoje vien tik lietuvių koncertą. Ponias I. Ralienė ir jos grupė, kurie jau antrą kartą neatsisako atvykti virš 120 mylių nuo Chicago ir dalyvauti programose taip puikiai reprezentuojant Lietuvą, priklauso mūsų visų gili padėka.

Be lietuvių dar buvo škotų, graikų ir pietų amerikiečių tautiniai šokiai. Tuo pačiu metu kitose salėse pasirodė japonai, indai, filipinai, argentiniečiai ir kiti.

Mažoji, bet skoningoji parodėlė buvo išstatyti mūsų liaudies meno gamybai: audiniai, medžio drožiniai, gintaras, odos išdirbiniai, taip pat knygos ir pašto ženklai. Didelio susidomėjimo sukėlė medžio drožiniai, ypač tikrai meniškai pagamintos lėkšės ir kryžiai, kuriuos maloniai paskolino "Margutis". "Margutis" kolektyvas jau antrą kartą gelbsti Urbanos Lietuvių Stud. D-ja su liaudies meno ekspozitais. Pirmasis kartas buvo per lietuvių studentų suruoštą Lietuvos vakarą — Lithuanian Night. Džiugu, kad "Margutis", nor ir susidarydamas sau daug sunkumų, vis tiek neatsako progy parodytį mūsų puikų lietuvių meno užsieniečiams studentams.

Firmos "Nemunas" meniškai pagamintos lietuviškais raštais ir vaizdais odinės piniginės bei foto albumai traukė visų aki. Šios p. J. Gudelio iš Chicago vadovaujamos firmos gaminiai buvo taip pat išstatyti pardavimui importuotų prekių skyriuje. Šiame skyriuje buvo parduojami daiktai gauti iš Švedijos, Norvegijos, Kinijos, Meksikos, Olandijos, Vokietijos, Prancūzijos, Panamos, Siamio, Japonijos ir daug kitų kraštų.

Grazus tautinis kostiumas,

DIRVA

THE FIELD

Krito dvi vyriausybės

Vos šešios savaitės praėjo nuo paskelbimo žinios, kad Prancūzija savo vyriausybės priešakiniai sunkiu laiku (vykstant riaušėms Tunise) pastatė visai naują asmenį, Edgar Faure, kuris, tarp kita ko, buvo jauniausias ministras pirmininkas, kol Prancūzija buvo kada nors turėjusi — tik 43 metų amžiaus.

Nespėjo spauda jį kaip reikiant apibūdinti, aprašyti jo praeitį, pasidžiaugti ir paspėlioti, kad gal tai kylanti Prancūzijos žvaigždė, nurodyti kaip jis iš karto labai gerai užsirekomendavo ir patraukė savo pusėn daug simpatijų, ir štai — jo vyriausybė jau atsistatydino.

PADARYK, BET NEREIKALIAUK PINIGŲ!

Prancūzijos ministras pirmininkas ką tik grįžo iš Lisabonos, kur buvo padaryti svarbūs nutarimai dėl Europos gynimo organizacijos. Tie susitarimai uždėjo tam tikrų pareigų ir Prancūzijai. Numatyta dar šiais metais parengti 12 prancūzų divizijų. Patys susitarimai ypatingo pasipriešinimo nesutiko. Bet tam įvykdyti reikia pinigų. Jų gauti buvo trys būdai: mokesčių padidimas, socialinių patarnavimų sumažinimas, ar valstybės mokykla. Ministras pirmininkas parengė planą pavartoti visas tris priemones, bet didesnį svorį kreipė į mokesčius. Jis pareiškė, kad vien tik padidinant mokesčius galima priešintis infliacijos pavojui. O infliacija, anot jo, yra patys bjauriausias ir pats netesniausias mokesčių.

Tačiau politinės partijos ir tūklausimą žiūri ne vienodai. Socialistai ir krikščionių demokratų partija, kurios atstovauja neturtingesnius sluoksnius, remia mokesčių padidinimą. Bet turtingesnius, ypač prekybininkų bei pramonininkų sluoks-

austos staltiesės, juostos, užvalkalėliai, užuolaidos — gauti iš p. Šturkutės — sudarė gražią lietuviškų audinių parodėlę. Spalvingai išausti mūsų kaklaraiščiai visiems labai patiko ir beveik kiekvienas norėjo jų įsigyti.

Ypatinę susidomėjimą sukėlė didelis Europos žemėlapis, kuriame raudonais siūlais buvo parodyti lietuvių ištėrimai ir Sibiro bei kitas Rusijos vietas, tuo primenant komunistų okupuotą Lietuvą ir lietuvių tautos likimą. Draugijos nariai, apsiėmę spalvingais lietuviškais tautiniais drabužiais, aiškino ekspozatų reikšmę bei teikė žinias apie Lietuvą. Salia lietuvių, parodėles turėjo beveik visos pasaulio tautos (universitete yra studentų iš virš 60 valstybių). Paroda buvo plačiai paminėta vietos laikraščiuose ir ją aplankė virš 3000 žmonių.

Tokie lietuvių studentų pasirodymai supažindina kitų tautų studentus su Lietuva, jos ryštinga kova su komunizmu ir įgyja lietuviams labai daug nuosirdžių draugų. Tai yra labai reikšmingas faktas, kadangi iš universitetų išeis Amerikos ir kitų valstybių opinijas nūstatą asmenys, kurie turės dideles įtakas byloje dėl Lietuvos išlaisvinimo ir būsimos Nepriklausomos Lietuvos gyvenimui.

R. Mieželis

KIENO DABAR EILE?

Pagal Prancūzijos konstituciją nuverstį vyriausybę labai lengva, bet sudaryti naują — ne juokai. Ji turi pereiti per "dvi ugnis". Pirmą turi gauti pasitikėjimą prezidento pasiūlytas pirmininkas, o paskui dar turi gauti pasitikėjimą ir jo sudaryta vyriausybė.

Tuo tarpu prezidentas pasiūlė sudaryti vyriausybę Paul Reynaud, buvusiam paskutiniam Prancūzijos ministeriui pirmininkui prieš pat Prancūzijos suklupimą prieš vokiečius. Kad jis gautų pasitikėjimą, jis iš anksto turi sutarti, kurias partijas jis mano įtraukti į vyriausybę ir kokia bus tos vyriausybės programa. Reynaud planas yra sudaryti "tautinės vienybės vyriausybę", įtraukiant visas partijas, išskyrus komunistus. (Pažymėtina, kad P. Reynaud turėjo būti Prancūzijos Laisvosios Europos komiteto pirmininku). Maža yra vilties, kad šitokią plačią koaliciją pasiektų jam sulipdyti, kadangi gaustai nelinkę eiti į tokia vyriausybę, kurios pirmininkas ne pats gen. De Gaulle, o socialistai iš viso nenori eiti į valdžią kartu su gaustais...

Paul Reynaud bandymas nepasisekė ir jis vyriausybę sudaryti atsisakė. Gaustai buvo sutikę dalyvauti ir Reynaud vadovybėje, bet socialistai pareiškė, kad jie negali įeiti į vyriausybę su grupe, kurie esą pasireiškė nusistatymais, priešingais respublikai... O kai paaiškėjo, kad ir Reynaud vyriausybė ne visos partijos eina, tai atsisakė ir gaustai.

Nepasisekus sudaryti "tautinės vienybės", vyriausybę, padėtis pasidarė ypatingai kebliai, nes prezidentas nebesuranda asmens, kuris sutiktų bandyti ką nors sulipdyti. Kalbama, kad ši vyriausybės krizė gali nuvesti į konstitucinę krizę.

KITAS PASIKEITIMAS — EGIPTĖ

Ir Egipte šį kartą nauja vyriausybė išsilaikė tik penkias savaites. Bet čia krizės vaizdas kiek kitoks. Čia jau žinomas naujas premjeras ir netruks nei visos vyriausybės sudarymas. Bet pats pasikeitimas yra reiškinys gana didelių permainų viso Egipto politikoj.

Vyriausybės atsistatydinimas čia įvyko kiek savotišką būdą. Laikraščiuose pasirodė žinia, kad parlamentas paleidžiamas atostogų, o tai reiškia, kad po jį greičiausiai bus ir visai paleistas ir bus nauji rinkimai. Dabartiniame parlamente daugumą turi wafdistai (Egipto nacionalistai), kurių vyriausybė prieš penkias savaites, po gar-

Pirmieji pavasario pranašai

Bus lietuviškos kultūros šaltinis

"Čia bus nuolatinis lietuviškos kultūros šaltinis" — pasakė Lietuvos garbės konsulas Bostone adv. Šalna, perkirpdamas kaspiną, atidarant Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus namus, iškilimėse, įvykusiose pereiną šeštadienį, kovo 1 dieną.

Šaltinių jis pavadino tuos namus todėl, kad, anot jo, čia bus vieta, kur turės progos lietuviškai ir kultūringai auklėtis mūsų

siųjų Kairo riaušių, karaliaus Faruko įsakymu buvo pašalinta. Dabartinė vyriausybė daugumos parlamente neturėjo. Bet ji stengėsi su wafdistų dauguma šiaip taip susitarti.

Pasirodžius laikraščiuose minėtai žiniai apie parlamento atostogas, ministras pirmininkas pareiškė, kad tai netiesa, kad tokio akto nėra, o tą pareiškęs jis atsistatydino ir išvyko į savo ūkį. Pasirodė, kad parlamento paleidimo klausimas buvo svarstytas. To norėjo karalius, tam buvo palankūs ir trys ministrai, kurie jau buvo atsistatydinę, kai premjeras pasipriešino paleidimui.

Dabar aiškėja, jog Farukas nebuvęs patenkintas tuo, kad premjeras lyg ir per daug stengėsi nusileisti wafdistams, kurie Laikraščiuose pasirodė žinia, kad parlamentas paleidžiamas atostogų, o tai reiškia, kad po jį greičiausiai bus ir visai paleistas ir bus nauji rinkimai. Dabartiniame parlamente daugumą turi wafdistai (Egipto nacionalistai), kurių vyriausybė prieš penkias savaites, po gar-

Bet ne visai pavyko. Vos tikėjus jį tą namą teko pripažinti, kad — ne, tiek tai tikrai nesitiekiau!

Trumpai kalbant, — tai yra pirmas toks pavyzdys Amerikoje, taip įspūdingai parodęs, kokia yra toji lietuviška ornamentika ir ką iš jos galima sukurti. Viršutinė namo salė (apatinė dar tik provizoriškai įrengta) neišvengiamai priminė kiti, ligi šiol vienintelę tokios rūšies meno kūrinių, būtent, Vytauto Didžiojo menę Kaune, Lietuvos Karininkų Ramovėje. Žinoma, ši salė yra mažesnė, negu anoji, ir kuklesnė, tačiau tai iš viso yra pirmas tos rūšies įrengimas, kurį tenka matyti po anos Vytauto Didžiojo menės. Nežinia, dabar, ar toji menė beatrodo taip, kaip ji buvo įrengta. Greičiausiai ji jau sužalota pagal okupantų skonių. Tai Bostono tautininkų namų salė, galbūt, šiuo metu yra vienintelė tokia vieta, kuri taip turtingai ir taip skoningai papuošta lietuviška tautine ornamentika.

Aprašyti, kaip tas židyns atrodė, negalima. Reikia jį pamatyti. Reikia jį aplankyti. Aplankyti, jei galima, geriausia ne kokio susirinkimo ar pobūvio metu, o aplankyti vienam, kai jis tuščias, ir pabūti jame valandą, kitą... Išėiti nesinori, ir valanda kilnioje tyloje bematant prabėgo. Panašiai, kaip mistiškoje bažnyčios nuotaikoje. Tik bažnyčių yra daug pasaulyje. O ši vieta tuo tarpu yra viena tokia... Mums, lietuviams, Amerikoje šitokia tautinė šventovė dar pirmoji.

Jei kada reikės kam gyvu pa-

VILTIES DRAUGIJOS NARIAI

Šiomis dienomis į Vilties draugiją įstojo šie asmenys:

48. Antanaitis J.,	Waterbury	25 dol.
49. Botyrius Petras,	Cleveland	100 „
50. Židonis Mykolas,	Amsterdam	10 „
51. Lalas Petras,	Amsterdam	10 „
52. Lukšis Antanas,	Amsterdam	10 „
53. Skruzdis Antanas,	Amsterdam	10 „

Pirmas narių teikimo laikotarpis baigiasi kovo mėn. 31 d. Kviečiame iki to laiko visus tautinės nūties veikėjus ir jiems prijauniančius stoti nariais į Vilties draugiją.

DIRVOS TALKININKAMS

Paskelbtos trečiosios Dirvos talkos dovanos talkininkams pateikiamos ir tuom pačiu padidinamos. Apie tai skaityk šio numerio 3 psl. Už dovanų pakeitimą J. Bačiūnui širdingai dėkojame.

TEVIŠKELĖ SU 11 NR.

Šio mėnesio Tėviškėlę visi skaitytojai gaus su Dirvos 11 Nr., kuris išeis ateinančia savaitę. Jaunieji Tėviškėles skaitytojai taip pat atkreipkit rimtą dėmesį į skelbimą talką ir dovanas.

vyzdžiū parodyti, kuriuo būdu ateivija įneša kultūros turtą į šios šalies lobynus, tai Bostono lietuvių tautininkų namai nuo šiol bus vienas iš geriausių tam įrodymų. Jau daugelis bostoniečių kitataučių yra užsukę pasižiūrėti, ką čia tie lietuviai rengia. Ir kiekvienas įžengęs iš karto tampa pritrenktas netikėto ir dar tikrai nematyto grožio. Ne ištaigingumas, o naujas, čia nematytas menas nustebina, ir niekam iš jų dar nereikėjo dėti pastangų mandagiai suvaidinti pasigėrėjimą. "Terrific!", "Wonderfull!" — tai beveik neišsengiamas kiekvieno amerikiečio įspūdis pareiškimas.

O jei kas nori gero pavyzdžio, ką gali sukurti darnus senosios ir naujosios ateivijos bendradarbiavimas, tai geresnio irgi nerasi. Šis kūrinys kaip tik yra tokiu bendradarbiavimo vaisius.

Kaip B. Kalvaitis atidarymo metu pažymėjo, tą darbą atlikusio organizmo stuburkaulis buvo senosios ateivijos veikėjas J. Kasmauskas. Jis iškėlė tą idėją, jis daugiausiai tame darbe padėjo ir organizavimu ir finansais. Gaisro beveik sunaikintas namas buvo nupirktas už \$2.100. Kol jis iš sudegusio laužo virto tikru meno kūriniu, teko išleisti dar apie \$8.000. Didžioji tu pinigų dalis J. Kasmausko kredituota. Be to, sumanymas nebūtų galėjęs įvykti.

Bet vien pinigų to "nuodėguolio" irgi negalėjo paversti tuo, kas jis dabar yra. Čia pažymėtini du asmenys, kurie buvę šio darbo širdis ir siela. Tai inž. Mikalauskas, vykęs visas architektūrinės idėjas, ir dailininkas V. Andriūšis, kurio talento ir techninio sugebėjimo dėka mūsų liaudies meno turtai taip skoningai tapo sudėti į šio židinio sienas.

Ir pagaliau — darbo skruzdės! Gal kita proga organizatoriai plačiau papasakos, kas ir kaip prie to prisidėjo (numatoma išleisti specialius leidinius, kuriame visa tai busi aprašyta). Kad (Perkelta į 5-tą pusl.)

Uršulė Žemaitienė

SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS

Redagavo Jonas Balys

Kvieslys

(4)

Kvieslio nelaimės ir nemalonumai yra tokie. Kartais namiečiai bernai įsmeigia kokią adatą ar vinį į baldą ar į kamanas. Kai kvieslys užsėda ant žirgo, tai tas kad jau šoka ir numeta vainiką. Kartais sužeidžia ar bjauriai išpurvina. Pas svetimus nuima kamanas ir paslepia, o kartais ir patį žirgą įveda į kokią tvartą ir uždaro. Kitas koks užšoks ant kvieslio žirgelio ir jodinėja po visą kaimą, kviesdamas į vestuves. Kartais nusega tą gėlelę nuo kamanų ir sako: — Prašau į šermenis, toks ir toks mirė. Dar pasako vieno ar kito jaunavedžio pavarde. Žmonės stebisi: — Dėl Dievo, nagį nedėlio! girdėjau antrą užsaką, jau turi būti jų vestuvės, tai kas ten galėjo nutikti? O tas išdykėlis lekia į kitą kaimą. Kvieslys išeina iš stubos, ogi žirgo nėra. [Turbūt dėl tos priežasties Maž. Lietuvoj kvieslys stengdavos raitas įjoti į trobą. J. B.] Užtat gudrus kvieslys turi su savim lenciūgą su spyna. prirakina žirgą už kaklo prie tvoros, eidamas į namus ir kamanas nešasi kartu. Balno tai iš viso neima, tik kokią patiesaliuką ant žirgo nugaros užsideda. Didelė gaisitis ir nepatogumas kviesliui, bet išvengia nemalonumų ir šnugeliai negauna iš jo pasijuokti. Lietuvoj buvo geri žmonės, bet šposininkų niekados netrūko.

Kvieslys būna taip pat ir pabroliu vestuvėse. Ir dar jis yra reikalingas, kai marti dovanas dalina: jis turi pašaukti gimes ir kvieslus svečius prie dovanų. O ką jis gauna nuo jaunavedžių, jų giminių ir draugų juos kviesdamas, tai jau jo nauda. [Kvieslio institucija yra skolinys iš vokiečių. Rytų Lietuvoje toks kvieslys nežinomas. J. B.]

PASKUTINIS UŽSAKAS

Kai trečias užsakas eina, tą sekmadienį jaunoji gražiai pasipuošia vestuviniiais drabužiais, užsideda vainiką ant galvos ir eina į bažnyčią su vyriausia pamerge ar seseria. Toji jai pataraujauja bažnyčioje: nuima šilkinę skarelę, kurią jai vaikinai nusipirko. Per pamaldas ji turi būti vienplaukė, vadinasi, jau nuotakauja. Dažnai būna ir pats vaikinai bažnyčioje, ir mato savąją "po vainiku". Išėjus iš bažnyčios, vyriausia pamergė vėl uždeda skarelę jai ant galvos. Daugelis nuotaką pagarbiai sveikina, pagiria parėdus, linki jai laimės naujame gyvenime. O ji vis ne labai linksma eina su savo palydove. Kur turi užėigą, tai ten nurengia jos vestuvinius drabužius ir uždeda paprastus. Jei vasaros laikas, tai eina abi kur pasivaikščioti.

VAKARYNOS

Pirmadienį jau vakarynos. Moterys viską kepa ir verda, ką tik žada turėti vestuvėms. Seimininkas parveža iš miesto gėrimus. O jaunimas tai jau ir galvų netenka su tuo namų puošimu: vidų ir iš lauko išpuošia žaliomis šakutėmis ir vainikais, popierinėm gelelėm, visokiais lenciūgėliais, pasiūtais paukščiais, — kas tik ką išgalvoja gražiau ir diviniau. Mažne viso kaimo jaunimas subėga ir sunėša kas kokią gražų daiktėlį turi: tai iš šiaudų kokią sietelį padaręs, tai iš margo skudurėlio gražų paukštį pasiūvęs. Visiem ta diena tokia trumpa, kad rodos, jei ir trys dienos sueitų į vieną, ir tai nebūtų per ilgą. Visi skubina ir dar kits kitą ragina: — Na, greičiau, kas tau, ar užmigai? Matai, vakaras, o dar kiek darbo turime... Ir iš tikrųjų daug darbo, nes reikia namus ir kiemą papuošti, kad vestuviniškai turėtų daugiau malonumo ir pagirtų jaunuomenės darbštumą bei sugėbėjimus.

Vėlai po pietų nuotaka su savo vyriausia pamerge eina per kaimą, prašydama visus į vestuves. Nors jau visi buvo kviešti, tačiau pati jaunoji tuo pagerbia savo kaimo žmones. Geri kaimynai ir ją pačią gražiai apdovanoja. Nuotaka aplanko ir kviečia visus: įėjus kas būtų ją kada ir kiek įjėdęs, ar ji kitą, tai dabar viens kitą atsiprašo ir susitauko.

Pavakariais ateina muzikantai. Pradedą rinktis kaimo jaunimas, dauguma giminių, atvažiuoja svečiai kur iš toliau. Jei netoli gyvena sveciai ir vaikinai, tai ir jie vakarynose dalyvauja. [Šitai rodo seno papročio sunykimą ir netekimą savo pirmykštės prasmės. Vakarynos iš esmės yra merginos ir vaikinų atsiskveimos sk y r i u m kiekvieno savo namuose. Tai atsiskveimas kinimas su savo jaunystės draugais — emis ir visados būdavo daro iš nevedusiųjų bendruomenės ir ruošimasis pereiti į naują vedusių bendruomenę, labai svarbi apeiga. J. B.]

Muzikantai užtraukia maršą, jaunimas uždainuoja, šeiminkės paruošia lengvą užkandį su gėrimais. Po užkandžių esti šokiai ir daug dainuoja. Tai jau, vadinasi, vestuvės prasidėjo.

"Šita knygelė —

MENUO. VADINAMAS MEDAUS

— niekuomet nebūtų buvusi paralyta, jei mes gyventume ten, iš kur esame išmesti... — taip savo septyntąją knygą pradeda žymioji mūsų rašytoja NELE MAZALAITĖ. Autorė su jai vienai būdingu stiliaus grakštumu iškėlė ką tik ištekėjusios moters sielos problemas, jaunamartės svarstymus ir iš jų išplaukiančius įvykius.

Šią (ne tik iš vardo) įspūdingą apysaką išleido Gabija. 220 psl., kaina \$2.50. Knyga gaunama:

Gabija, 340 Union Avenue, Brooklyn 11, New York (5)

Idėjinei spaudai sustiprinti neužtenka tik sumanymų ir nutarimų: tam reikia apčiuopiamo ir žymaus pasiaukojimo

Vakarynų dainos *

1

Atsidainuokim,
Mudvi sesele,
Kol jaunos, kol gražios,
Kol pas močiutę. (2)

O kaip išeisim
Nuo motinėš,
Kitokias daineles.
Mudvi dainuosim.

Reiks anksti kelti
Ir vėlai gulėti,
Samdyta šeimyna
Reiks pabudyti.

Samdyta šeimyna
Reiks pabudyti,
Anyta mošėlė
Reiks pamigdyti.

Reiks pusrutėliai
Mum jaunom rengti,
Į lygią lankele
Siempjūviam nešti.

2

Paskutinis vakarėlis
Kai pas motinėle. (2)

Sveiskit, broliai, aukso žiedus,
Maukit an rankelių.

Pinkit, sesės vainikėlių,
Dėkit an galvelės.

Renkit, broliai, bėrus žirgus
Seselei važiuoti.
Kai važiuoim pirmą lauką —
Sesuo nekalbėjo.

Kai važiuom antrą lauką —
Pradė galiai verkite.
Privaziavom bažnytelę
Graziai mūravotą.

Kai ji ejo per šventorių,
Siūbau kai nendrelę.
Kaip ji ejo per bažnyčią,
Linko kai rutėlę.

Imkit, broliai, už rankelių,
Veskit prie grotelių.
Jau ateina kunigėlis
Sčyrą šliūbą duotie.

Perims rankas su stulele,
Sumainys žiedelius.
Kai sumainė aukso žiedus —
Tai mano mergelė.

Nesidžiaukie, bernužėli,
Da ne tavo valioj.
Parvažiuom į namelius —
Tai mano mergelė.

Nesidžiaukie, bernužėli,
Da ne tavo valioj.
Kai susėdom už stalelio —
Tai mano mergelė.

Nesidžiaukie, bernužėli,
Da ne tavo valioj.
Kai nuėmė vainikėlį —
Tai mano mergelė.

Nesidžiaukie, bernužėli,
Da ne tavo valioj.
Parvažiuom pas anytą —
Tai mano mergelė.

Gali džiaugtis, bernužėli:
Dabar tavo valioj.

[Šitoje dainoje yra išreikšta liaudies patyra, kad vedybos tik tada įsigalioja, kai jau visos vestuvių apeigos yra atliktos. Pavyzdžiui, jei grįžtant iš bažnyčios atsitinka nelaimė, arkliais pasibaidžius jaunikius užsimuša, tai jaunoji nėra vadinama "nėšlė", bet ji lieka kaip buvus "mergelė". Kad ir buvo jungtuvės bažnyčioje, tačiau kol neatliktos visos tradicinės vestuvių apeigos ir mergina neįvesdinta į vyro namus, vedybos nelaikomos pilnomis. J. B.]

3 A

Aš pamarėlėm vaikščiojau,
Baltai rankelės mazgojau.
Atjojo bernelis
Per lygų laukelį

Pas mane. (3x2)
— Mergužėle tu mano,
Lelijėlė tu mano,
Ar eisi už manęs,
Ar būsi tu mano

Mergelė.
— Bernužėli tu mano,
Dobilėli tu mano,
Perkalbėk tėvelį,
Ir seną močiutę

Tu mano.
Tai aš eisiu už tavęs,
Tai ir būsiu aš tavo:
Tai eisiu už tavęs,
Tai būsiu aš tavo

Mergelė.

3 B

Atpūsk, vėjelė, svirno dureles, (2)
Kad pamatyčia, kad paregėčia
Savo mergelę. (2x2)

Prie jos lovelės būčia sargeliu:
Tyliai dainuotia, balso neduotia,
Nepabudyčia.

— Miegok mergele, miegok jaunoji,
Ilgą dienele, trumpą naktelę
Nusivaikščiojus.

— Atstok, berneli, nevilok manęs:
Turiu tėvelį, seną močiutę,
Neleis už tavęs.

— Mano mergele, mano jaunoji,
Maldausiu tėvelį, seną močiutę,
Tai leis už manęs.

4

Atjojo bernelis per lygų laukelį
Ant juodbėro žirgelio. (2)

Pririšo žirgą prie alyvėš,
Prie alyvos šakelės.
Žirgelis žvengė, alyvėlė lenkė,
Lenkė alyvos šakelę.

O kad taip linktų tėvelių širdelė,
Leistų už manęs dukrelę.
Tėvelis leido, močiutė žadėjo,
Mergelė pati ėjo.

O kaip laiminga ši šventa dienele,
Ma ir jaunai mergelei.
Vos tik praėjo pora nedėlėlių,
Jau mudu prie grotelių.

Tėvelis davė didę dalelę,
O močiutė krautėlį.
Aš turiu mergele, mergelė berneli,
O tėveliai žentelį.

* Dainuojant dažnai kai kurios eilutės pakartojamos. Jeigu kartojama tik ta viena eilutė, tai tada žymima (2) tos eilutės gale. Jei kartojamos dvi paskutinės (arba pirmosios) posmo eilutės, tada žymima (2x2). Pagaliau jei kartojamos trys paskutinės eilutės, tai žymima (3x2). Pakartojimai ir priedainiai, jei jie toliau taisydingai, kartojami, žymimi tik prie pirmojo posmo. Taip daroma vietos taupymo dėlei.

(Bus daugiau)

Vokietijoje trys lietuvių kuopos

Vytautėnai žengia šeštuosius metus

Iš buvusių 2 lietuviškų sargybų bei inžinerijos dalinių Vokietijoje, teliko 3 kuopos.

3592 LŠvC Co. vadovaujama kapt. M. Neimano. Kuopos paskirtis pantoninių tiltų statyba. Kuopa priklauso tiesiogiai amerikiečių inžinerijos daliniui, dalyvauja visuose žymesniuose amerikiečių kariuomenės manevruose, statydama tiltus.

2040 L Svc Co. (darbo kuopa) vadovaujama kapt. R. Berento. Seniausioji liet. sargybų kuopa 4204 L Svc Co. turinti Vytauto Didžiojo vardą.

Vytautėnai gruodžio mėn. 15 d. atšventė savo 5 metų jubiliejų. Tai gražus jubiliejus, ne tik jų uždavinių vykdyme, bet ir lietuviškų reikalų sargyboje. Kuopa per savo penkmetį, solidarmumo mokesčių pavidale, lietuvių bendruomenei ir Tautos Fondui padarė 50.000 DM įnašą. Lietuviškos kuopos yra didis ramstis lietuviškų institucijų išlaikyme Vokietijoje. O kiek kuopos vadybė gauna laisvų, pagalbos prašančių. Ir retas iš jų nebūna neįsigirstas. Šios sumos sudaromos iš mėnesinių kuopos vyrų įnašų, kurių mėnesinė suma siekia 800 - 900 DM.

Kuopos stovėjimo vieta gražusis Vokietijos kurortas Bad Kreuznach, kuriame yra įsikūręs (peklos ant ratų — Hell on Wheels) diviziono štabas. Šios kuopos du būriai iškomandiruoti tarnybai į Reino pakrantes Worms ir Mainz. Vytautėnai yra užsirekomendavę kaip geriausia kuopa visoje Reino srityje, iš ten esančių virš 100 kuopų, drausmės ir savo susitvarkymo atžvilgiu. Ir nebereikalo šiems vyrams dar patikėti apsaugai svarbūs amerikiečių įrenginiai. Jie neša tarnybą, kaip reprezentaciniai postai, prie įvairių diviziono būvinių. Jų uniforma: balti šalikai, diržai, gedros, baltos pirštinės, su išsiuvinėta amerikiečių tautine vėliava — "Lithuanian" įrašu. Kuopa pasiekė šio lygio, vadovybės ir vyrų bendrumo pastangomis. Be savo tiesioginio darbo sargybų tarnybos, čia turima karinio apmokymo, rikiuotės ir anglų kalbos pamokos, kas savaitę sudaro 6-10 valandų. Kuopa turi savo futbolo komandą, kuri turėjo turnyrą su kitų kuopų bei vietos vokiečių futbolo komandomis.

Švenčiant penkmečio jubiliejų šios kuopos vyrų tarpe tebėra tik 14 "veteranų", kurie savo įstojimą į šią kuopą atžymėjo kuopos įsakymu 1946 m. gruodžio mėn. 15 d.

Vien iš šios kuopos, penkių metų bėgyje, į visus pasaulio kraštus yra išemigravę apie "trys kuopos" — 750 vyrų.

Ši pirmoji lietuvių kuopa gavo buv. Scheinfeld'o lietuvių bendruomenės dovana — kuopos vėliavą, kurią Vytautėnai tiesiogiai įvairiausiose Vokietijos vietose sutikta? Buvo paskelbti šokiai galiausiai Reino srityje. Šiems

vyrams buvo patikėtas garsiojo Nuernberg'o kalėjimo celės ir jų "brangūs" gyventojai — buv. Nacinės Vokietijos vadai.

Dabartinės kuopos sąstata 70 - 80% pastovūs žmonės ir apsisprendę savo ateitį risti su šia kuopa. Čia skaitomasi ir su ta galimybe, kad gavus Vokietijai pilną suvarankiškumą ši ir kitos kuopos gali būti perverstos ir perrengtos Prancūzijoje. Šiuo metu vyksta, labiausiai nemėgstamų Vokietijoje, lenkų tautybės vyrų permetimas į Prancūziją.

Su lietuviškų kuopų papildymu, neturima rūpesčio, nes čia, nežūrint politinių veiksmų reikmenų, randama bendra kalba su "mažlietuvišiais". Jie ateina į šias kuopas, dažnas užmiršęs arba primiršęs tėvų kalbą, kaip Dering'iai, Zarderniukai ir po eilės mėnesių pasidaro tikrais "lietuvininkais". Dažnas paklaustas, kaip Tamstai patinka pas mus,

atsako trumpai, bet lietuviškai: "man čia gerai". Čia betkokia netolerancija vyrų tarpe, kuopos vadovybės netoleruojama, ir šie vyrai pasijunta, kad jie traktuojami lygiai taip, kaip "didlietuvių" ir tarpusavyje nepasitikėjimas išnyksta. Šie vyrai ateina neragavę UNRRA'os "pyragų", dažną atveda čia turėtas baises skurdas, taip, kad jie drausmės atžvilgiu dažnai pralenkia ir "didlietuvių".

Dabartiniu metu, Vytauto Didžiojo sargybų kuopai vadovauja kapt. V. Vilkutaitis, turėdamas šiuos artimiausius bendradarbius: pulk. Sutkų, maj. Buliką, maj. Blumčiną ir lt. Smieliauską.

Lietuviškų kuopų ryšininkai prie amerikiečių vyr. EUCOM štabo Heidelberg'e inž. Augustaitis ir Reino sričiai kapt. I. Venckus.

V. Senkus

NUOMONĖS

ATVIRAS ZODIS

Praėjo Vasario 16 diena — Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės Paskelbimo sukakties diena. Nuo to paskelbimo dienos praėjo 34 metai, kurių tik 22 metai laisvo gyvenimo ir jau dvylikti metai nelaisvės. 12 metų Tai baisu! Tai laikas pakankamas subręsti naujai kartai. Ir kokiai kartai? Kiek metų Lietuva dar laisvės neturės ir kiek metų dar reikės bolševikams mūsų tautos didžiuliai suplugdyti, ją kankinant, tremiant, kuodant ir jaunąją kartą komunistais auklėjant?

Mūsų tauta taip maža ir mes taip žiauriai tolydžio mažėjame, ypač bolševikų smaugiamoj tėvynėje. Aukščiausias laikas mums susigriebti ir susijungti tikroji vienybė, tėvynė ir tauta! Švenčiant visas jėgas. Ne tokioji vienybė, kurios pavyzdį nuo 1946 metų mums rodo mūsų tėvynės vadavimo veiksniai ir kuri nuo jų, kaip nuo veidrodžio, atspindi mūsų išeiviją ir jos viešam žody — spaudoj!

Vasario 16 dieną atšvęsta su kaktis 22 metų Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės ir 12 metų jos nelaisvės, žiaurios vergijos ir kančių. Atšvęsta... net atšokta ši nebelinksmą šventė. Kodėl čia lietuviai išveiai per tą šventę šoko, kai tuo metu tėvynėje... šimtai mūsų brolių ir sesių miršta kančiose, plūdami krauju? Kodėl buvo šokta minėjimuose, jeigu prieš tai mūsų vėliavą, kurią Vytautėnai tiesiogiai įvairiausiose Vokietijos vietose sutikta? Buvo paskelbti šokiai galiausiai Reino srityje. Šiems

go surinkti iš šokėjų ir bare už degtinę! Už pinigą alui ir degtinę! Už pinigą principas — solidarizuoti nors tą dieną kenčiantiems tėvynėje! Už pinigą? Taip. Jo reikia, bet ne tokiu keliu jo įieškotina. Pašalinkit kliūtis mūsų pinigų nekiludomai plaukti į Tautos Fondą.

Nebeapsispaus nuo visuomenės, kad nuo 1946 metų (šeši metai jau) mūsų tėvynės Išlaisvinimo Komitete nereikšmingiems partiniams ginčams bei nesutarimams sugaistama daugiau pusės brangaus laiko. Laiko, skirto Lietuvos Išlaisvinimo reikalams. Laiko, apmokamo pinigine parama išeivijoje ir tautos krauju tėvynėje! Tai žiauri prabanga. Kas gali lengva širdimi tokią žiaurią prabangą toliau remti? Šalin konkurencinės tendencijos bei grumtynės dėl dominavimo iš VLIKO — tam bus laikas Lietuvos seime, Lietuvai laisvę atgavus! Mes norim aukoti ir gausiai, bet tik mūsų laisvės reikalui ir tik sveikam bei darbingam mūsų Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, turinčiam visos visuomenės pasitikėjimą.

Broliai lietuviai, krikščionys demokratai (supraskite, visa jų srovė su visomis 5 partijomis), tolimesnis mūsų vienybės ir visų lietuvių apjungimo laisvinimo reikalams pasisiekimas priklausys nuo mūsų! Sugėbėkite Lietuvos labai atsisakyti mūsų dominavimo VLIKe, kur sudarėte pusę tik nuo 1946 metų, atstovaudami vieną srovę net penkiomis partijomis, kurios esmė yra ideologiniai tarp savęs nesiiskiria. Ir įvyks tai, ko siekiama — mūsų apsiungimas ir vienybė! Įrodykit, jog jums iš tikrųjų nerūpi partinė lygsvaros aritmetika, jog jūs iš tikrųjų tėvynės ir tautos reikalus statote aukščiau!

Vyt. Vintartas, Chicago

Seniausios ir gražiausias lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius

A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00

Susipažinti siunčiamas

dovana.

6755 So. Western Ave.

Chicago 36. Ill.

TUOJ ISIGYKITE NAUJĄ

Balio Gaidžiūno

knygą

VIENERI METAI

IR
VIENA SAVAITĖ

Šioje knygoje, prisiminimų forma, vaizduojami 1940 ir 1941 metų Lietuvoje.

Knyga 182 psl. Kaina 1.50 dol. Knyga gaunama: DIRVA, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Lietuvių veikla Illinois Universitete

Lietuviai studentai studijuoja University of Illinois minėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę iškilmingame Draugijos susirinkime. Be visų collegų ir minėjimą buvo pakviesti ir Urbanoje bei apylinkėse gyvenantys lietuviai.

Minėjimą atidarė R. Mielis, pakviestas susirinkimui pirmininkauti K. Labanauską. Po išsamios ir įdomios A. Juodkio paskaitos, kurioje jis nušvietė dabartinę Lietuvos padėtį, laisvojo pasaulio politinioose sluoksniuose ir mūsų studentų uždavinių, buvo duotas lietuviškos dainos ir žodžio montažas, parengtas E. Veleckio. Montažas visus susirinkusius nukėlė keletą minučių į mūsų brangiąją Tėvynę ir suteikė jėgų tolimesniam studijom.

Minėjimo metu buvo vienbalsiai priimta rezoliucija VLIKui, nurodant reikalingumą priimti Mažosios Lietuvos atstovų pilnateisui VLIKo nariu ir rasti glaudesnį bendradarbiavimą su Lietuvos Diplomatinijos Atstovais. Pasiūtyti sveikinimai L.D.S. min. S. Lozoraičiui, VLIKui ir prof. M. Biržiškai, kaip Vasario 16 d. akto signatarui. Minėjimas užbaigtas Lietuvos himnu, kuris pirmą kartą skambėjo šio seno universiteto sienose.

REZOLIUCIJA

Mes, Lietuvių Studentų Draugijos prie University of Illinois nariai ir Urbanoje lietuvių, susirinkę Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo proga pareiškiamo sekantį:

Tvirtai tikėdami Nepriklausomos Lietuvos Atstatymo Dienos artumu ir matydami laisvąjį pa-

saulį ruošiantis galutinei kovai su žmonijos priešu — komunizmu, manome, kad į paverptos ir kenčiančios Lietuvos laisvinimo kovą turi būti vieninai įtrauktos visos mūsų Tautos pajėgos. Reikia visomis išgalėmis siekti budraus ir koordinuoto, Lietuvių Tautos interesams atstovaujančio, bendradarbiavimo tarp šiuolaikinių vadovaujančių organų.

Tą pareigą mums uždėda didvyriškai tebekovojančių partizanų pralietas kraujas, žūstančiųjų tremtinių likimas tolimojo Sibiro taigose, paniekintų bei pamintų mūsų sesių ir brolių kančios pavergtoje Tėvynėje.

Tik aktyvia, bendra ir suderintai veikla mes pajėgsime kovoti su Raudonojo Slibino ir tą kovą apvainikuoti laimėjimu.

Todėl mes jaučiam pareigą, prašyti Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą kad:

1. Teigiama būtų išspėstas Mažosios Lietuvos atstovų dalyvavimui VLIKo klausimams priimant jį pilnateisui VLIKo nariu.

2. Tarp VLIKo ir Lietuvos Diplomatinijos Atstovų būtų rastas glaudus bendradarbiavimas.

Vardan tos Lietuvos Vienybės težydi!

Kazys Labanauskas
Sus. Pirmininkas
Evaldas Veleckis
Sus. Sekretorius

Vėliau įvykusiam Urbanos Lietuvių Studentų Draugijos susirinkime buvo apsvaistytas visa eilė einamųjų reikalų. Plačiau buvo apsisotą prie klausimų, liečiančių dalyvavimą didžiojo už-

sieniečių studentų parodoje — International Fair ir Genocido parodos suruošimą. Galia, kad šis gražus D-jos sumanymas, surengti Genocido parodą University of Illinois, sutiko kai kurių universitetui vadovaujančių asmenų pasipriešinimą ir bent šį semestrą negalės būti įvykdytas. Tačiau valdyba nenustojia vilties truputį vėliau surengti šią labai svarbią ir naudingą Lietuvos laisvės bylai parodą.

Naujoji D-jos valdyba pasiskirstė pareigomis taip: L. Trečiokas — pirmininkas, R. Mielis — vice-pirm. ir A. Krikščiūnaitė — sekr.

Tenka pasidžiaugti, kad jau trečias lietuvis baigė University of Illinois B. S. laipsnį. Tai L. Maskaliūnas, gavęs statybos inžinieriaus diplomą.

L. Maskaliūnas Vokietijoje baigė Blombergo gimnaziją ir lankė Pabaltijo Universitetą Pinneberge. Atvykęs į JAV įstojo į University of Illinois. Būdamas universitete, šalia studijų jis daug dirbo visuomeninėje veikloje, eidamas Liet. Stud. D-jos pirmininko pareigas. Be to, aktyviai dalyvauja ir Skautų Sąjungos veikloje. Buvo Studentų Skautų Korpi! VYTIS skyrė pirmininkas Pabaltijo ir Illinois Universitetuose ir yra Korpi! VYTIS Centro Valdybos nariu. Dabar dirba inžinieriaus darbu vienoje Chicago statybos firmoje.

Urbanos Lietuvių Studentų Draugijos Valdyba ir nariai linki L. Maskaliūnui sėkmės naujam darbe.

— rm.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS BOSTONE

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Bostone šiais metais skyrėsi nuo seniau buvusių tos dienos minėjimų.

Vasario 16 d. So. Bostono lietuvių šv. Petro parapijos bažnyčioje buvo atliktos gedulinės kovos pamaldos už žuvusius kovoję dėl Lietuvos laisvės. Pamaldos laikė ir gražų, tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė kun. M. Vembrė.

Po pamaldų įvyko parapijos ir šeštadieninės mokyklų vadovybių bendrai paruoštas nepriklausomybės minėjimas mažiesiems. Šeštadieninės mokyklos mokiniai deklamavo lietuviškus eilėraščius, o parapijos — dainavo lietuviškas daineles. Minėjimą paravedė ir žodį tarė mažiesiems šeštadieninės mokyklos vedėjas K. Mockus. Kun. Kontautas gražiai apibūdino vaikams tą džiaugsmą — Lietuvos nepriklausomybės šventę angliškai. Tą pat dieną vakare buvo šventoji valanda už Lietuvą. Gražų pamokslą pasakė kun. V. Paulauskas.

Vasario 17 d. (sekmadienį) 10 val. iškilmingas pamaldas lai-

kė ir pamokslą sakė kun. dr. Vl. Jeskevičius, S.J.

Tą pat dieną po pietų įvyko iškilmingas nepriklausomybės minėjimas So. Boston High School auditorijoje. Minėjimą gražiai parvedė vietos ALT skyrių pirmin. A. Čaplikas. Vėliau įnešimą ir žuvusiųjų pagerbimą atliko Stepono Dariaus Amer. Leg. postas. Gabijos choras, ved. Dirvelio sugiedojo Amerikos himną ir porą lietuviškų dainelių. Kalbėjo Lietuvos garbės konsulas A. O. Shallna, JAV prokuroro asistentas K. Kalinauskas, Bostono Hiesto Tarybos pirmininkas Gabriel Piemonte ir kit. Pagrindiniu galbetoju buvo kun. J. Jutkevičius. Savo kalboje kun. Jutkevičius pasakė, kad jis esąs giliai įsitikinęs, kad Lietuva prieš Dievą nusikalto ir todėl jis ją nubaudęs ir lietuvius taip išblaškęs. Tik gili malda tą kaltę galinti išpirti. Tačiau Lietuvą atvaduos tik pinigais ir todėl ragino visus duosniai aukoti. Taip pat ragino rašyti į Vyčių organizaciją...

Solistas St. Liepas padainavo porą lietuviškų dainų, H. Kačinską paskaitė B. Brazdžionio "Vaidila Valiūnas", Babuškinaitės - Vasiliauskienės baletą grupę pasoko baletą, o Onos Ivaskienės vad. tautinių šokių grupė tautinius šokius. J. Kačinską vad. parapijos choras gražiai išpildė porą lietuviškų kompozitorių dainelių. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Aukų surinkta 2275,— dol. J. M.

CHICAGIEČIAI, ĮSIDĖMĖKITE

DR. ANTONAS RUDOKAS, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus
4701 S. Damen Ave. Chicago 9, Ill.

(47-sios ir Damen kampas)

Priima 6-9 val. vak.

šeštad. 10 v. r. — 6 v. v.; trečiad. tik susitarus. Tel. YA 7-7381

Nepaprastas išsiseidimas

Vasario 25 dienos "Drauge" dr. Ed. Turauskas rašo, kaip kam sekėsi Paryžiuje priėti prie Jungt. Tautų Organizacijos posėdžiuose dalyvavusių įžymybių. Atrodo, kad būta nelengva. Bet rašinyje labiausiai nukreiptas į tai — "kodėl vieno pasikalbėjimo mai kaikam sudaro "didelio" įvykio pobūdį, o antrojo — net kronikininko dėmesio neverti?" Min. Lozoraičio žygiai spaudoje buvę labai išpūsti, Vliko delegacijos — sumažinti, o jo paties pasimatymai ir pasikalbėjimai net su didžiųjų valstybių diplomatais linkę net visiškai nepastebėti...

Visdėlto dr. Turauskas neteisus. Apie "didelius žygius" Paryžiuje visų pirma prabilo "Draugas" ir, žinoma, ne apie min. Lozoraičio žygius, bet apie Vliko pirmininko prel. Krupavičiaus ir Vykd. Tarybos nario J. Brazaičio žygius.

Tik po to, kai "Draugas" net vedamuoju straipsniu "patrium-favo" dėl tų žygių, tai spaudoje pasirodė žinių, jog tuo pačiu metu buvo dar ir kitų žygių, kurie atrodė net kiek didesni už "Draugo" išgarbintuosius. Tiesa, iš tų informacijų min. Lozoraičio žygiai neatrodė ypatingai dideli — ne, bet paaiškėjo, kad "Draugo" išgarbintųjų žygių faktiškai... visai nebuvo. Pats J. Brazaitis neseniai spaudos atstovams pareiškė, kad jie Paryžiuje niekur nesilankė, kad Vliko memorandumų rinkinį su trumpa jų turinio santrauka į JTO sekretariatą nunešė paryžiškiai. O "Draugas" iš to visdėlto padarė didelį įvykį. Tad dr. Turausko priekaištai, jei jau kam tikty, tai tik pačiam "Draugui".

Nėteisinga tvirtinti, kad niekas nedarė "triumfų" iš ankstesnių Vliko žygių JTO sluoksniuose ar kur kitur. Priešingai, jei tik koks Vliko žygis buvo daromas ne slapta, mūsų spauda niekad nesigailėjo vietos ne tik tų visuomenėi pranešė, bet tuo ir pasidžiaugė. Tik paskutiniuoju atveju nebe visa spauda pasakė "Draugo" pavyzdžiui, kadangi anas pagarbintas atrodė per daug jau miglotas. Suabejojimas tų išgarbintųjų žygių didumu netrukus ir pasiteisino.

Pagalau, jei dr. Turausko pasimatymai nebuvo atitinkamai pagarsinti, tai turbūt, tik todėl,

kad niekas apie juos ligi šiol nežinojo. Jei dr. Turauskas manė, kad jo pasimatymai reikšmingi, tai jam derėjo kam nors apie juos pranešti. Juk net ir visai privatus asmens pasikalbėjimai su tarptautinėje politikoje įtakingais asmenimis — jei tik tie pasikalbėjimai yra apie Lietuvos reikalus, o ne apie orą, mezdikią ar biznį — visiems mums yra įdomūs faktai. Nėra pagrindo reikalauti, kad spaudos at-

stovai sektų kiekvieną dr. Turausko žingsnį ir savaime žino, kada su kuo ir apie ką jis kalbasi. Jeigu jis mano, kad jo pasikalbėjimai su Prancūzijos, Didž. Britanijos, Olandijos, Belgijos, Brazilijos, Haiti ir kt. diplomatais nebuvo tiek svarbūs, kad būtų buvę verta apie juos kam pasisakyti, tai ko gi išiežisti, kad kronikininkai apie juos nieko nerašė?

B. K. Naujokas

BUS LIETUVIŠKAS KULTŪROS ŠALTINIS

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

šiek tiek supratimo apie tai turėtumėm, šį kartą pakaks paminti, kad Tautinės Sąjungos skyriaus nariai iš Bostono ir iš Brocktono ir Bostono skautai gyva jėga labai gausiai prisidėjo prie įvykdyto to, kas darbo vadovų buvo sumanyta. Iš narių tarpo 31 asmuo be atlyginimo prie namo atidėjo 2.700 valandų, ir skautai bei skautės — iš viso 25 — atidėjo 737 valandas. Anot J. Kasausko. "Kas man išdažė lubas? Mums, seniams, jau galva susisuktų taip aukštai užsikarti. Tai skautės, kaip skruzdėlės, ant kopė faktiškai... visai nebuvo. Pats J. Brazaitis neseniai spaudos atstovams pareiškė, kad jie Paryžiuje niekur nesilankė, kad Vliko memorandumų rinkinį su trumpa jų turinio santrauka į JTO sekretariatą nunešė paryžiškiai. O "Draugas" iš to visdėlto padarė didelį įvykį. Tad dr. Turausko priekaištai, jei jau kam tikty, tai tik pačiam "Draugui".

Namas jau naudojamas porą mėnesių. Kovo pirmą dieną buvo tik oficialus atidarymas. Susirinko rinktiniai Bostono visuomenės atstovai, per pusantro šimto (tik tėra vietų salėje, jei norima susėsti prie stalų), ir tai buvo beveik žymieji vietos organizacijos veikėjai, įvairių organizacijų atstovai. Atvyko Sąjungos centro valdybos pirmininkas ir nariai, kaimyninių skyrių atstovai (jų tarpe net ir iš New Yorko) ir viena viešnia (p. Bežienė) net iš Chicago. Vietos klebonui kun. Virmauskui atlikus trumpą pašventinimo apeigą, skyriaus pirmininko J. Kasausko kviečiamas, garbės konsulas adv. O. Šalna iškilmingai

perkirpo tautinių spalvų juostą ir tuo metu nusileido uždanga nuo Vyčio ženklo, po kuriuo parašas — šio židinio šūkis: "Lietuviai esame mes gimę, lietuviai turime ir būt" šis iškilmingas momentas palydėtas Lietuvos himnu.

Dr. B. Kalvaitis suminėjo visus daugiausiai prisidėjusius prie šio namo įrengimo, visi, linkdami geros sėkmės, "aplaistė" namą vynu ir buvo pakviesti į žemutinę salę vakarienės. Jos metu sveikinimo žodį tarė Sąjungos pirmininkas dr. M. J. Colney, paskui dr. Kalvaitis supažindino dalyvius vienus su kitais, sveikino (50 dolerių dovana paremdamas) Worcesterio skyriaus atstovus ir ypatingai jautriai susijaudinęs sveikino Waterburio skyriaus atstovus prof. J. Žilinskas. Baigiamajį žodį tarė pats šio namo idėjos iškėlėjas ir vykdytojas J. Kasauskas. Iškilmų rengėjai gerai padarė, kad nesudarė ilgos kalbų programos, nes ir be jų visų dalyvių susijaudėjimas atliktu darbu buvo savaime regimas.

Reikia tikėtis, kad ALT Sąjungos Seimas šiais metais bus nutartas šaukti ne kur kitur, kaip tik čia, nes gi reikia, kad bent atstovai iš visų vietų pamatytų, kas čia atlikta. O kai pamatys, neabejotinai užsikrės šiuo

AMSTERDAMAS MINI VASARIO ŠEŠIOLIKTAJĄ

Vasario mėn. 17 d. Amsterdamo lietuvių komiteto buvo surengtas Liet. Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas vietos klubo salėje. 11 val. buvo atliktos iškilmingos mišios už žuvusius ir kenčiančią Lietuvą. Po pietų buvo pradėta oficialioji dalis, M. Keruliui pakviečiant vietos valdžios atstovus Deal ir Aulisi tart žodį. Kiekvienas savo kalboje išreiškė Lietuvai daromas skriaudas ir palinkėjo, kad Lietuva neužilgo vėl būtų laisva. Kongresmanas Kearney iš Washingtono sveikino raštu. Kun. Čyvas savo paskaitoje nušvietė mūsų tautos kančios kečius.

Po kalbų dramos mėgėjai suvaidino "Starkiškių girioje", J. Hartvigos gražiai dekoravo sceną. Pabaigoj Oliūsauso vadovaujamas choras padainavo keletą gražių liaudies dainų.

Salėje suaukota apie 600 dolerių. S. V.

pavyzdžiui. O tokia "liga" užsikrėsti visiems labai ir labai linkėtina. Jei bostoniškiei pajėgė, kodėl kiti to negalėtų?

V. Rastenis

Ar jau pirmai

Vilties,

spaudos ir radijo

draugijos

nario lakštus?

V. Beliajaus

THE DANCE OF LIETUVA

54 lietuvių tautiniai šokiai bel

žaidimai

Užsakymus ir pinigus siųsti

DIRVOS redakcijai

Kaina — \$5.

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.

Antanas Česonis
620 W. Cross St.

So. Boston, Mass.

Brunonas Kalvaitis,
545 East Broadway.

Brockton, Mass.

Baciulis A.,
22 Intervale St.

Chicago, Ill.

Jonas Paplėnas,
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Dayton, Ohio

J. A. Urbonas,
1302 Lamar St.

Detroit, Mich.

L. Bulgarskas,
7313 Navy Ave.

VI. Pauza,
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey

A. S. Trečiokas,
314 Walnut St.

New York-Brooklyne

Antanas Sodaitis,
57-56, 63rd St.,
Maspeth, N. Y.

Omaha, Nebr.

J. Povilaitis,
5617 So. 31 St.

Waterbury, Conn.

Vladas Varneckas,
2157 N. Main St.

Hamilton, Canada

Antanas Mingėla,
190 Catherine St. S.

Montreal, Canada

Stepas Kęsgaila,
6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada

Jonas Paršeliūnas,
62 Pauline Ave.

Welland, Canada

Žukauskas Kazys
287½ E. Main St.

Anglijoje

Br. Daunoras
38 Melville Rd.,
Coventry.

Australijoje

Povilas Lukošius,
Box 1665 M. G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Venecueloje

Antanas Diržys,
c/o Crisalerias Nacionales,
S. A. Apartado 4532,
Maracay.

TAUPYTI GALITE IR LAIŠKAIS!
TAUPYKITE PAS SAVUS!

STANDARD FEDERAL

STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA
AMERIKOJE MOKA AUKŠTĄ DIVIDENDĄ

TURTAS per \$31,000,000

ATSARGOS FONDAS \$ 3,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF

CHICAGO

4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill.
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas • Telef. Virginia 7-1141
Istaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų,
ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro,
trečiadieniais uždaryta.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

TAI KLAUSIJAMAS!

Amerikos Lietuvių Taryba Vasario 16-tos proga platino savo išleistą brošiūrą apie ALT. Brošiūros rašytojas, kiek iš kalbos pažįstama, P. Grigaitis, ALT sekretorius, ta proga pasinaudojo išskirti faktus ir suklauto ti mūsų veikimo istoriją.

Jau žinomas yra Grigaičio palinkimas braukti iš lietuvių istorijos laikotarpį, kurie jam nepatinka. Jis ir toje brošiūroje tai daro. Jis rašo: "ALT įsteigimo data laikoma 1940 m. spalio 15 dieną, kada lietuvių veikėjų iš įvairių miestų nuvyko į Baltuosius Rūmus ir įteikė prezidentui Rooseveltui memorandumą pavergtos Lietuvos reikalais".

Toliau tekste: "Tautininkų srovė įsijungė 1918 metais".

Tikrovė gi tokia: Amerikos Lietuvių Taryba įsteigta Pittsburgh, Pa., rugp. 10, 1940 metais, kai Katalikų Federacijos suvažiavime, pora dienų prieš tai buvo nutarta tokia tarybą įsteigti. Jie pakvietė kitų srovių atstovus formaliam ALT įkurimui. Atvažiavo ir tautininkų ir sandariečių atstovai, tik socialistai ignoravo.

Tarybos įsteigimo oficiali data buvo rugp. 10, 1940, ir nuo tos dienos ALT pradėjo savo veikimą, vienu savo žygiu pasiimant išsūpinti audienciją pas prezidentą Rooseveltą. Tas darbas sekmingai pravestas.

Kai patyrė, kad kitų srovių delegacija vyks pas prezidentą Rooseveltą, socialistų vadas Grigaitis pasiūlyto prastai: čia iš ir bus apsieita be jo! Jis skubiai sutelkė savo grupelę ir atsiskubino į Washingtono spalio 15 d. gautai audiencijai, atsigabendamas net daugiau savųjų negu reikia, kad ir jie gautų proga Rooseveltą pamatyti, nors tuo sulaužė Baltojo Namų nuskirtą lietuvių įsileidimo skaičių.

Socialistų nusistatymas įstoti į ALT buvo priimtas, bet nebuvo jokio svarstymo pakeisti ALT įkurimo datą į spalio 15 d.

Tautininkai buvo organiniai ALT įkūrėjais, greta katalikų ir sandariečių, ir Taryboje dalyvavo iki 1941 metų balandžio mėnesio posėdžio. Bet anot šios brošiūrėlės, tautininkai nei delegacijoje pas prezidentą nedalyvavo, nes Tarybon įsijungė... tik 1948 metais... Šitaip, mat, Grigaičiui išeina geriau...

Tautininkai iš ALT išstojo nepakęsdami ALT vadovybės galvų (nors ne ALT vardu) negražios taktikos ir šmeižtų prieš Lietuvos Prezidentą, kai jis pasiryžo 1940 metų pabaigoje į Ameriką atvažiuoti. ALT vadai buvo nuėję iki tiek, kad 1940 m. lapkr. m. posėdyje Chicagoje norėjo praversti oficialų ALT vardu pareikškimą, kad "Smetona Amerikoje nepageidaujamas, jis čia turi prastą vardą".

Kadangi ALTe veikė veto sutarimas, tautininkų atstovai, jų galvojimą paneigė ir toks tarimas nebuvo padarytas. Ta-

čiau tolesni šmeižai, Grigaičio ir Valdybos šmeižai jų spaudoje prieš A. Smetoną ir tautininkus, tautininkų buvimą Taryboje padarė negalimu.

Dabar, keista, ir Katalikų Federacijos vadovybė nutyli tokį ALT įkūrimo faktų suklautojimą. Gal vėliau jie ir sutiko leisti Grigaičiui išskirti faktus, taip kaip jam patinka. Bet jeigu vieni dalykai taip klastojami, kas gali tikėti, kad jie ir kitų savo žygių neiškreipia ir visuomenę klaidina.

TAI BUVO TIK TUŠTI ŽODŽIAI

Spalio 15 d. 1940 metais lietuvių delegacijai lankantis pas prezidentą Rooseveltą sovietų okupuotai Lietuvai užtarimo įteikti, kaip pasidėles valstybės vadą, kurio žodis turėtų sverti. Velionis prezidentas, nenumatydamas prie ko pasaulį privestų tas pirmas sovietų smurtas Pabaltijio šalyse, pasakė lietuviams nuraminti keletą bendrų frazių, tikrindamas, kad kaip po I pasaulinio karo kitos mažos valstybės buvo išlaisvintos, taip ir dabar karui pasibaigus, pavergtos valstybės bus išlaisvintos, tarp jų ir Lietuva.

Prieš tai, tuoj po sovietų agresijos akto, Valstybės antrasis sekretorius Sumner Welles padarė pareikškimą, kad to sovietų smurto nepripažįsta ir kad Lietuva skaitoma savistovė valstybe.

Roosevelto garbintojai ir šandien jo pareikškimą kartoja ir juo džiaugiasi. Kelis kartus po to, kai Lietuvos reikalais buvo kreipiamasi į State Departmentą, dažnai atsakant lietuvių delegacijai, tas pareikškimas, kad "Amerikos nusistatymas nepasikeitė", lietuviams būdavo laišku atsiunčiamas, dažnai net nepamiršint Lietuvos vardo.

Dabar, vasario 15 d. lietuvių delegacija vėl apsilankė pas prez. Trumaną. Ką jis nupasakojė oficialiai neužkreduota, bet korespondentų pranešimais remiantis, Trumanas "pažadėjo daryti viską Lietuvos ir žudomų lietuvių užtarimui..." Kokia ironija!

Nuo 1940 metų Lietuva teriojama, jos žmonės tremiami ir žudomi, Trumanas tik dabar pažadėjo "daryti viską". Reikia, nieko nedarė iki šiol. Jis žinojo kas Lietuvoje dedasi iš ankstesnių lietuvių memorandumų. Pagaliau, kaip jis savo pažadą vykdys: pasakys — paprašys Stalino, kad lietuvių Lietuva teriojės? Ar tas klausys? Ir tų mykit, ar bent kada Trumanas nors žodeliu Staliniui apie Lietuvą užsimins. Tai pigus politiškas pažadas, kaip ir Rooseveltto, bendromis frazėmis pasireikšti, nuraminti, o Lietuvos naikinti masina eina kaip ešės.

Zinome, kad Rooseveltas, ir vėliau Trumanas, labai kruopščiai pildė visus pažadus Staliniui, o tas savo pažadus laužė ir juos niekino. Žinome, kad nuo

Vasario 16 d. proga VLIKas ir Diplomatinė Taryba išleido atsisaukimus. VLIKo atsisaukime tarp kitko rašoma:

"Mes tikime, kad Lietuvos laisvinimo idėja, kuri Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą suburė krūvėn, bus anas pagrindinis plieninis lankas, kuris apjungs drauge visus veiksmus".

Min. Lozoraitis, visų Lietuvos diplomatinį ir konsularinį atstovų vardu, sako:

"I mus yra nukreiptos Tautos akys. Temato ji mus, užsienio lietuvių, susijusių teritorijos viena didelė brolišką bendruomenę, kuriai svarbiausias principas yra demokratinis, taigi savitarpė tolerancija bei pagarba pagrįstas bendradarbiavimas, o ypačiausias įstatymas — Lietuvos gerovė".

AR ČIA ŽINO KAIRĖ, KĄ DARO. DESINĖ?

"Iš VLIKo sferų taipgi teko

1940 metų buvo dedama pastangos įrodyti, kad Lietuva yra atplėsta Rusijos teritorijos dalis. Tokių sovietų agentų, kaip ir Alger Hiss, kuris dabar uždaras kalėjime, State Departmentas patariamasis padarė Staliniui visokius pažadus Teherane ir Jaltoje, o Trumanas Potsdame juos patvirtino. Milijonai žmonių buvo išduoti vergijai. Ką reiškia dabar "pažadai", kuomet Lietuva jau per 12 metų naikinama!

Tęskim savo priminimus pasauliui apie Lietuvos tragišką padėtį, bet nepasitikėkim svertimų pažadais, kurie dažniausia lieka tuščiais žodžiais. Kai anais laikais nepriklausomybė buvo iškovota karo laukuose, keliuose frontuose su įvairiais priešais, taip ir dabar, galim pasitikėti tik savoms jėgoms, savo narsumui. Turim budėti ir ruoštis. Kai patys dirbsim — "ir Dievas mums padės".

PAZVELGUS PRAEITIN

1893, kovo 12 — Plymouth, Pa., o paskui ir kitose kolonijose, lietuviai paminėjo 10 metų sukaktį nuo "Aušros" pasirodymo Prūsijoje.

1900, kovo 15 — Skelbiama, kad nuo 1885 Amerikos lietuviai išleido 174 įvairiais pavadinimais knygas — knygeles. Laikraščių tuo laiku ėjo 26, o išliko tik 9.

1903, kovo m. — Nuo kovo mėnesio, beveik per visus metus, lietuvių kolonijos minėjo "Aušros" pasirodymo 20 metų sukaktį.

1903, kovo m. — Lietuvių spaudoje pradėta agitacijos: pasiūlyti Dr. J. Šliupą delegatu į tarptautinį darbininkų kongresą Europon ir atpirti iš vokiečių Rambynio kalnų. Pradėta tiems tikslams net aukų rinkimas.

1905, kovo 15 — Įsteigta Centralinis Lietuvių Revoliucinis Komitetas, sąsijęs su Rusijos revoliucija, ir pradėta rinkti aukos revoliucijai remti.

1918, kovo 13 — New Yorke įvyko Visuotinis Amerikos Lietuvių Seimas. Dalyvavo virš 1100 organizacijų atstovų, tautininkų ir katalikų. Socialistai dalyvauti atsisakė, nes jie esą priešingi Lietuvos nepriklausomybei kaip "imperializmo įrankiui..."

1920, kovo 6 — Lietuvos įgaliotinis Washington, Jonas Vileišis, išgavo teisę paštu siųsti Lietuvon siuntinius.

1921, kovo 11 — Posėdyje Chicagoje, Lietuvių Katalikų Federacija nutarė nepripažinti Lietuvos Atstovybės Washingtono ir Lietuvių Informacijos Biuro.

1923, kovo 3 — Amerikos kolonijose važinėjo iš Lietuvos atvykęs socialdemokratų atstovas, K. Bielinis, rinkdamas aukas.

Mūsų spaudos apžvalga

Vasario 16 d.: vienybės ir tolerancijos....

patirti, kad dr. Karvelis, kuris dalyvavo derybose, nustatyti santykiams su diplomatais, posėdyje esąs pareiškęs nuomonę, kad jis atvyktų į VLIKą ir pradėtų darbą." (Nepriklausoma Lietuva, Nr. 7).

Bet jau kita proga tas pats dr. Karvelis VLIKo, ML ir PL Grupės atstovų pasitarime min. Lozoraitį viešai pavadino "samozvanu". Dar ankščiau dr. Karvelis apie min. Lozoraitį taip pažodžiui išsireiškė:

"Lozoraitis pasidarė viso subversyvinio elemento vadovu ir jisai yra pavojingesnis už Gaborį".

Gi oficialus "Draugas" savo laiku rašė:

"Mūsų manymu, gerai, kad tasai nevykusio susitarimo tvirtinimo klausimas atidėtas. Bet dar geriau būtų jo visai netvirtinti. Susitarimą reiktų naujai per-svarstyti".

"Demokratiškai nusiteikusi lietuvių visuomenė, mes esame tikri, pagrįs VLIKo nutarimą atmesti jo delegacijos padarvą susitarimą su Lozoraičiu. Tuo pačiu kartu ji stebisi, kad Vlikas, kaip tautos politinės valios atstovas, matė reikalo tartis su žmogumi, kuris pirmųjų susitarimų nevykdė ir kurį tenka laikyti paskiru asmeniui".

Ir žinok, dabar, kuriems pareiškimas tikėti?

PROPOGANDA BAZNYČIOJE: SKAITYKITE...

"Darbininko redaktorius S. Sužiedėlis, tėvas V. Gidžiūnas, OFM, tėvas Pr. Giedgaudas, OFM (iš Brooklyn) ir kun. Baniūnas (iš Kanados) ryšium su Aidų žurnalo vakaru vasario 10 d. lankėsi Clevelande. Tėvas Gidžiūnas šv. Jurgio bažnyčioje per lietuvišką sumą pasakė pamokslą apie lietuvių katalikų spaudos reikšmę ir paragino ją skaityti. Buvo išdalinta keli šimtai egz. Darbininko susipažinti." (Darbininkas, Nr. 13).

...IR NESKAITYKITE

"Rochester, N. Y. — Vasario 3 d. pamokslu metu kun. D. Mackevičius, kalbėdamas apie reikalą remti katalikišką spaudą, laikraščius Vienybę ir Dirvą prilygino komunistinei Laisvei. Daugelis parapijiečių liko labai nepatenkinti tokiu kun. Mackevičiaus elgesiu, juo labiau, kad jis pats jokių lietuviškų laikraščių neskaitytų, todėl kyla klausimas, kas jis taip informavo?" (Vienybė, Nr. 7).

Nesinorėtų tikėti, kad katalikiškoji spauda yra tokio blogo būklės, jog net bažnyčios sakykla yra panaudojama prenumatorių rinkimui. O gal?

KIEK ČIA TEISYBES.

Sandaroj paskelbtas toks tvirtinimas:

"Iš kur prasidėjo ergeliai tarpe VLIK'o vadovybės ir Lietuvos diplomatu? Betyrinėjant šį dalyką, užtikau, jog konflikto užuomazga atsirado Vatikane. Prieš keletą metų, Lietuvos atstovas prie šventojo Sosto — Stasys Girdvainis pradėjo nesveikuoti ir jam buvo reikalingas pagelbininkas arba "attache".

"Toms pareigoms jis pasirinko jaunąjį Lozoraitį ir patiekė Vatikaniui patvirtinti. Nugirdes apie tai VLIK'o įgaliotinis Romoje kun. Tulaba nubėgo į popiežiaus užsienio reikalų kanceliariją ir paprašė, kad jį tą vietą būtų paskirtas prof. Z. Ivinskis. Jaunasis St. Lozoraitis netinkas, nes jis netikslis, laisvamanis.

"Tuo būdu prasidėjo varžytinės. Popiežiaus tarnyba pasiūkė Girdvainį ir išdėsto jam kun. Tulabos argumentus. Girdvainis vis vien nenusileidžia ir laikosi savo nusistatymo.

Po ilgesnių petraktacijų Girdvainis laimi. Kun. Tulaba, kuris yra lietuvių dvasinės seminarijos Romoje rektorius, gavo įspėjimą kreiptis į popiežiaus tarnybą tik su vyskupo leidimu".

Idomu, kiek čia teisybės? Gal suinteresuotieji paaiškins.

Vyt. Gedrimas

Patark ir kaimynui,

kad prumeruotų

DIRVA

PAIEŠKOJIMAI

VENGELYTES Ema, Emilija, Natalija ir Ona, iš Lydavėnų k., Šiluvos v., Raseinių apskr.

BALAIKAITĖ — MATUSEVICIENE Anelė, iš Marijampolės apskr., Strazdu k.

GRISMANAUSKAS Juozas, iš Medsėdžių km., Platelių vl., Kretingos apskr.

JOCIUS Antanas, iš Rimigalių k., Betygalos v., Raseinių apskr. JUSAITIS ir JUSAITYTĖ, brili ir sesuo Antano Jusaitio, iš Šakių apskr.

KRAUSE — VAITKEVICIUS Juozas, iš Pilviškių, Vilkaviškio apskr.

KVASAUSKAS Vincas. MATAITIS Juozas, iš Daugeiškių km., Krekenavos vl., Panevėžio apskr.

MATUSEVICIENE — BALAIKAITĖ Anelė, iš Marijampolės apskr., Strazdu km.

MILIUKAS Mikas. PAULAIKAITES, iš Beržiniškių km., Kelmės vl.

RAKAUSKIENE — RAUDONYTĖ, iš Kulų k., Skuodo v., Kretingos apskr.

RAUDONYTĖ — RAKAUSKIENE, iš Kulų k., Skuodo v., Kretingos apskr.

SAVICKAS Jonas, iš Drasučiaių km., Joniškio vl., Šiaulių apskr.

Jieškomieji ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsiųsti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF

LITHUANIA

41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Empties in 2 Seconds!

Sensational New UNIVERSAL Jet-99

NEW SUPER-TYPE VACUUM CLEANER

Model VC 6710

Naturally-NO DUST BAG TO EMPTY!

Cleans Rugs Better, Faster, Easier, With Air Alone!

Exclusive Jet 99 Rug Nozzle with Floating Brush gets all surface dirt, lint, hair the first time over the rug. Saves wear... saves time.

Jet Power Gets More Dirt!

Cleans everything better, faster, easier!

The powerful Jet 99 motor creates a super-suction... half-a-million cubic inches of air a minute... gets all the dirt the first time.

Follows You As You Clean!

Here's "Room-Easy" Cleaning!

The Jet 99 never gets in your way, pivots as you turn, glides from room to room. Balanced for easy carrying. Won't tip off stairs.

1 Just Press the Button

2 And Throw Away the Paper Bag!

NO DUST BAGS, NO CANS, NO FILTERS TO EMPTY!

Nothing to take apart, no heavy motor to remove, it's the easiest cleaner in the world to empty.

New Serva-tools with 99 uses for complete home cleaning

A special tool for every floor to ceiling cleaning task. Scratch-proof, mar-proof, they're easily attached to steel wands.

America's Most Complete Line of Home Cleaning Equipment

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave. EX 1-0911

LIETUVIŲ TAUTOSAKOS LOBYNAS

Redaktorius — leidėjas Dr. Jonas Balyš

Dvi dalys kartu įrištos: Dvasios ir Žmonės, 166 sakmes, 126 psl.; Liaudies Magija ir Medicina, 94 psl.

Knyga didelio formato, spalvotas viršelis, pieštas dail. V. K. Jonyno.

Kaina \$3.00.

Gaunama Dirvoje.

Clevelande ir APYLINKĖSE

LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJOS

Clevelando skryniaus susirinkimas įvyks šį sekmadienį, kovo 9 d., 11:30 val. lietuvių salėje. Šalia svarbių organizacinių klausimų bus ir Pr. Skardžiaus pasakaita apie senuosius lietuvių asmens vardus (jų kilmę, darybą, reikšmę ir likimą). Po pasakaitos bus atskatinėjama į iškilusius klausimus ir kitus su tema susijusius dalykus. Kviečiami atsilankyti visi, kam tik rūpi mūsų vardyno ir apskritai mūsų kalbos dalykai.

VILNIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį, 11:30 val. Lietuvių salėje įvyks Vilniaus krašto Lietuvių Sąjungos Clevelando skyriaus narių susirinkimas.

TREMTINIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Tremtinių Draugijos susirinkimas šaukiamas kovo mėn. 16 d. 11:30 val. Lietuvių salėje. Visi Draugijos nariai kviečiami dalyvauti. Bus svarstomas tolimesnis Draugijos likimas.

CHICAGOS DAINININKAI KONCERTUOS CLEVELANDE

Kovo 30 d. Public Auditorium Mažosios Teatros salėje Lietuvių Kultūros Fondas rengia koncertą, kurio programą atliks muz. Aleks. Kučiūno vedamas operinis kvartetas iš Chicago. Kvar-tete dainuoja žinomi dainininkai: sopranas p. Bičkienė, altas p. Adomaitienė, tenoras p. St. Baranaukas ir bosas p. Vazne-lis.

Koncerto programoje išgirsime įvairių pasaulinių operų ištraukas: keletą solo arijų, bet daugiausia duetų, trio, kvartetų. Ta pati programa buvo duodama Chicagoje pr. met. gruodžio mėn. Lietuvos Operos prisiminimų koncerte.

Bilietai pradami pardavinėti ateinančią savaitę.

INCOME TAX UZPILDYMAS

Income Tax užpildymas baigiasi kovo mėn. 15 d. Collector of Internal Revenue (T. M. Carey) praneša, kad kovo 15-ai išpuolant šeštadienį, income tax užpildymai skaitysis tvarkingi, jei jie bus gauti su pašto atžymėjimais, neveslensiais kaip kovo mėn. 17 d. vidurnaktis.

CLEVELANDIEČIAMS

Kaikurie clevelandiečiai nusi-skundžia, kad Clevelando skyriuje yra permaži žinių iš vietinio lietuvių gyvenimo.

Redakcija, norėdama Clevelando žinių skyrių praplėsti, kviečia visus clevelandiečius, kad jie redakcijai praneštų visus svarbesnius įvykius. Jei kas nori pranešti apie šeimynines suakatis, gimimus, mirimus, išvažiavimus atostogų ir kt., už tokią žinią moka tik 50 centų.

Visų draugijų susirinkimai, pasakaitos, minėjimai skelbiami nemokamai. Koncertų, vakarų, kortavimų, piknikų ir pan. skelbimai apmokami po 1 dolerį už eilę.

Skelbdami šią tvarką kviečiame visus clevelandiečius mielai tuo naudotis ir gyvinti Clevelando žinių skyrių.

50 DOL. AUKA DIEPHOLZO GIMNAZIJAI

Tautinių Korp. Sambūris Clevelande paaugojo 50 dol. Diepholzo Vasario 16 gimnazijai remti.

Į KARIUOMENĘ

Penktadienį, vasario mėn. 29 d., Lietuvių Piliečių Klubo patalpose susirinko čiurolioniečiai išleisti kariuomenės savo narių Vytenį Telyčėną. Susirinko 45 žmonės. Išvykstančiam Vyteniiui ansamblio pirmininkas E. Karnėnas ir vadovas A. Mikulskis palinkėjo kuo geriausios sėkmės. Ta proga Vyteniiui buvo įteikta dovanėlė — lietuviškais ornamentais papuošta odinė pinigė. Nesenai į kariuomenę išvyko buv. Clevelando Lietuvių Studentų Draugijos pirmininkas J. Sabaliauskas.

LITERATOROS — DAINOS VAKARAS

Lietuvių Mokytojų Draugija kovo mėn. 16 d., sekmadienį, 6 val. Lietuvių salėje rengia Literatūros — dainos vakarą. Dalyvauja: B. Auginas, A. Balazaitienė, B. Gaidžiūnas, A. Nasvytytė — Kazlauskienė, E. Skujeniekas, M. Venclauskas ir op. solistė Juzė Kristolaitytė. Įėjimas \$1.00.

Kvietimų galima gauti "Dirvoje" — darbo val., Spaudos kioske — sekmadieniais ir prie įėjimo. Pelnas skiriamas Lituanistikos mokyklai.

POLITINIS PASIKALBĖJIMAS

Kovo mėn. 2 d. Lietuvos Vals-tiečių Liaudininkų S-gos Clevelando kuopa surengė pasikalbėjimą politiniais klausimais. Pasikalbėjime dalyvavo kuopos nariai ir artimi bičiuliai. Pasikalbėjimo tema buvo: Ar yra reikalo kalbėti apie lietuvišką valdovų veiksmų krizę? Referentas J. Daugėla apibūdino visų politinių veiksmų tarpusavyje santykius ir paskutinių laikų pasireiškiančius negalavimus. Pasikalbėjimo dalyviai dalyvaudami diskusijose pareiškė savo nuomones visais klausimais, priėmė išvadas, kad visų lietuvių aktingesnis dalyvavimas politiniame gyvenime ir didesnis susiorganizavimas į politines organizacijas yra geriausia priemonė kylančioms negerovėms pašalinti. Ateityje nutarta surengti daugiau panašių pasikalbėjimų.

LVLS-gos Clevelando kuopos valdybą sudaro: A. Klimas (pirm.), J. Daugėla, A. Gargasas, V. Bartkus ir V. Alseika.

SIMFONIJOS KONCERTAI

Šį šeštadienį, po pietų, Public Auditorium salėje, įvyks gana įvairus simfonijos koncertas. Kirsten Flagstad, Norvegijos sopranas, Clevelande pasirodys paskutinį kartą. Dainuos ištraukas iš "Tristano ir Izolda", Richard Strauss kūrinys.

Šį sekmadienį, 4:30 val. Severance Hall įvyks "Twilight" koncertas. Balandžio 27 d. 3 val. Severance Hall koncerte dalyvaus 250 balsų choras ir solistų kvartetas.

IMTYNIŲ MEGEJAMS

Kovo 13 vakare Arenos Ice House įvyks kelios imtynės tarp 14 geresnių šio krašto imtynininkų. Tarp dalyvių bus: Nature Boy (Buddy Rogers), Ruffy Silverstein, Don Eagle ir kt.

Šias imtynes ruošia Clevelando Arena, Jack Ganson iniciatyva.

KAMBARIAI

Jėnomojami du kambariai su baldais. Dviem žmonėms. Kreiptis: 491 E. 123 St. Telef. PO 1-1716

BURTININKO PINKLĖSE KOVO 23 D.

Didelių pasisekimų praėjusi Burtininko Pinklėse premjera, negalėjo patenkinti visų clevelandiečių. Daug kas turėjo atgal grįžti nuo salės, nes nebebuvo vietų.

Jaunimo teatras "Rūta" Burtininko Pinklėse kartos kovo 23 d. Lietuvių salėje. Taigi visi clevelandiečiai, kurie dar šio įdomaus vaidinimo nematė, įsidėmėkit ir kitiems praneškite, kad greitai laiku galės pamatyti.

K. ŠTAUPAS

K. Štaupas visiemis clevelandiečiams siūnia sveikintimus iš Floridos. Atrodo, kad jis ten pastoviai apsigyvens.

JONAS VERELA

sveikina clevelandiečius iš Floridos.

ADVOKATO JULIAUS SMETONOS PRIEMIMO VALANDOS

Nuo vasario 1 d. iki kovo 15 d. adv. Julius Smetona interesantus priima:

Kasdien nuo 5 val. iki 8 val. v. šeštadieniais: nuo 10 iki 12 v. ir nuo 5 iki 8 val.

7039 Superior Avenue
Telef.: EN 1-7797

PAJIESKOJIMAI

CZULKIES Jurgis, iš Stankaitėlių (Abbau-Stankaiten) k., Klaipėdos apskr.

JURASIAUSKAS Antanas, su-ties Ingno, iš Sančių, prie Kauno. KAPACINSKAITEs Magdale-na, Marcėlė ir Petronėlė, viena iš jų ištekejusi KASPERAVICIENE, iš Alvitto par., Vilkaviškio apskr.

KASPERAVICIENE - KAPACINSKAITE ir jos seserys, Mag-dalena, Marcėlė ir Petronėlė, iš Alvitto par., Vilkaviškio apskr. KAVALIUSKIENE — RAMONAUSKAITE Marijona ir jos sesuo POVLAITIENE — RAMONAUSKAITE Pranė, iš Kaupiskio k., Vištyčio v., Vilkaviškio apskr.

KAZENAS Ignas. KIAUPA Petras ir jo brolis, iš Žalpių kaimo.

PADROSTIS Alfonsas, iš Gardžių m., Kretingos apskr.

POVLAITIS Julius, iš Bag-dongirio k., Meškuičių v., Šiaurinių apskr.

RAMONAUSKAITEs, Mari-jona KAVALIUSKIENE ir jos sesuo Pranė POVLAITIENE, iš Kaupiskio k., Vištyčio v., Vilkaviškio apskr.

SESTAKAUSKAS Jonas ir SESTAKAUSKAITEs Anelė ir Marijona, iš Kalesnykų km., Šimno vl., Alytaus apskr.

SIMONAITIS Titus, iš Tirkš-lionių k., Rozalimo v., Panevėžio apskr.

Jieškomieji ar apie juos turin-tieji bet kurių žinių prašomi at-siliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

PAUKŠČIŲ KRAUTUVĖ

Parduodama paukščių krau-tuvė ir sunkvežimis. Kreiptis: SO 1-6236

PADEKA

Už prisidėjimą prie Užgavė-nių Blynų Vakarų suruošimo Tautinių Korporacijų Sambūris dėkoja:

Maželiui, Auginui, Raulinai-čiui, Čepkevičiui ir kvartetui, Morkūnieni, Modestavicienei, Degesienei, Sakalienei, Rutkauskienei, Balsienei, Jovaišienei, Sapockienei, Laikūnieni, Pėterienei, Grigaitienei, Laikūniui, Morkūnui, Gaškai, Čiuberkiui, Pėteriui.

Taut. Korp. Sambūris

REIKALINGAS KAMBARYS IR VIRTUVĖ

senesnio amžiaus dviejų as-menų šeimai. Skambinti vaka-rais: tel. HE 1-9729

JIEŠKOMAS KOMPANIJONAS

Jieškomas kompanijonas pirk-ti du atskirus namus ant vieno didelio sklypo. Vienam name 10 kambarių, kitam 9 kambariai. Labai geram stovų, lietuvių ra-jone.

Kreiptis: EX 1-4303

JIEŠKO DARBO

vidutinio amžiaus moteris pri-žiūrėti vaiką dienos metu arba atlikti namų ruošos darbus.

Skambinti vakarais: tel. HE 1-9729

RKO Keith's 105th

Kovo 5 — 11 d. "ROOM FOR ONE MORE" su Cary Grant ir Betsy Drake.

TALIS STUDIO

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalų ir filmų įvairių fotografas, dailės CLEVELANDE.

9400 Euclid Ave.
Tel. TY 1-5456

Modernūs portretai, vestuvių, šeiminių, vaikų ir kitos nuotraukos.

Su šiuo kuponu — 10% nuolaida.

Pavardė _____

Adresas _____

Telef. _____

"Society Plan"

jums padeda taupyti! Ateikit. Susipažinkit su 3 laipsnių planu, kaip sudaryti Jūsų taupymo įskaitą, arba pareikalaukit raštu

Nemokamos Knygeles išaiškinančios apie šį asme-nišką patarnavimą.

Nemokama vieta automobiliui pa-statyti Jums esant banke, tuoju už namų, 127 Public Square. Federal Deposit Insurance Corp. narys.

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park

EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvėi ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS.

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

DAR SIANDIEN UŽEIK Į DIRVĄ

Mes turime visas naujausias knygas, kurios tik išėjo Ameri-koje, Anglijoje, Australijoje ar Vokietijoje. Užeik ir nusipirk.

Tarp eilės gerųjų knygų, at-kreipk dėmesį į šias:

Altorių šešėly \$4.00
Balutis 1.50
Dulkės raud. sauleleidy 3.00
Debesys plaukia pažemiu 2.50
Gintaro pasakos 0.35
Kazimieras Saphiega 2.50
Kūprelis 2.00
Lietuviškos pasakos 2.50
Lapės pasaka 1.10
Mėnuo vadinamas medaus 2.50
Meškiukas Rudnosukas 2.00
Motulė paviliojo 0.60
Nemunas 2.00
Our Country Lithuania 5.00
Pirmas rūpestis 2.00
Pragaro pošvaistės 3.50
Partizanai už geležinės 2.50
uždangos 1.00
Paslaptis 1.00
Pakeliui į mirtį 1.00
Princas ir elgeta 1.20
Ramybė man 0.80
Raguvo malūnininkas 0.25
Sudiev, kvietkeli 1.50
San Michael knyga 2.50
Šventieji akmenys 2.00
Tautosakos lobynas 3.00
Tėvų pasakos 1.90
Vieneri metai ir viena 1.50
savaitė 2.00
Valentina 2.00

Visų lietuvių pasididžiavimas šias, ir daugelį kitų knygų, turėti savo namuose.

Dirvoje galite gauti Karį, Lie-tuvių dienas, Margutį, Pelėdą, Vienių ir Amerikos Lietuvį.

George Waylonis

keturių vyrų orkestras įvairiems parengimams. Prieinama kaina. Tel. UL 1-2993

ISTIKUS GAIŠRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-vandal tampa sunaikinti arba ugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavi-no, ko visada reikalauja ap-iraudos kompanijos pirm, ne-žur išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld. Telef.: MAin 1-1773. Rezidencija: PENINSULA 2521

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patari-mas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POtomae 1-6899

NO BETTER
TERMS
ANYWHERE

LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY

Amerikos Raudonasis Kryžius visam krašte vykdo rinkliavą. Padėkim savo auka

VISAIS BANKINIAIS REIKALAI

Ateikit į Lietuvių Banką jei Jūs norit taisyti, sta-tyti ar pirkti namus. Lietuvių Banke jūs galite apmokėti visokias sąskaitas, išsipirkti money orderius ar čekius, pasiųsti pinigų į kitus kraštus.

Lengvai prieinama taupymo vieta — LIETUVIŲ BAN-KAS.

Taupymas yra Federal Insurance Corp. — JAV val-džios saugumo užtikrintas — kiekviena knygtė iki \$10.000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.
Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

Patobulinkit SAVO NAMUS vartodami MONCRIEF

SILDYMO ir ORO VĖSINIMO SISTEMA

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesiuose, kreip-kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įval-uose apdraudus insurance reikalauose. Setaisau paskolas pirmo morgedžio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4516

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkelis - Wirby
Pilnas laidotuvių patarnavimas
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—
6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1768

